



HÖGSKOLAN  
I HALMSTAD

Sociologi och socialt utvecklingsarbete, 180hp

# KANDIDATUPPSATS



## Trygghet i Halmstad

En kandidatuppsats i sociologi om trygghetsarbetet  
i Halmstad kommun

Emma Lundberg

Sociologi 61-90hp, kandidatuppsats 15hp

Halmstad 2015-09-03

## **ABSTRAKT**

Denna uppsats berör begreppet trygghet på en kommunal nivå med syfte att undersöka organisationerna i Halmstads kommuns syn på begreppet. Intervjuerna gjordes med sex personer från fem verksamheter i kommunen där intervjufrågorna utgick ifrån frågeställningarna om hur de uppfattar begreppet trygghet, hur de arbetar inom sin organisation med begreppet för att öka tryggheten i staden samt vad de själva inte kan göra för tryggheten som invånarna istället kan bidra med. Uppsatsen är framställd efter intervjuer och en rapport som har gjorts om trygghet i Halmstads kommun i relation till teorier, begrepp och tidigare forskning som alla berör ämnet trygghet på ett eller annat sätt. Teorierna berör trygghet på en lokal och kommunal nivå med begrepp som risksamhället, organisationskultur och det offentliga rummet. Resultatet visar på att det inte finns någon specifik definition av begreppet trygghet varken inom kommunen i helhet eller i organisationerna. Arbetet för trygghet är brett i staden främst med fokus på fysiska insatser och den fysiska miljön. Begreppet trygghet är avgränsad i uppsatsen till den upplevda tryggheten i offentlig miljö.

**Nyckelord:** Trygghet, risksamhället, organisation, offentligt rum

## **ABSTRACT**

This essay affect the concept of safety in a municipal level with an aim to look into organizations of Halmstad's municipality's view of it all. Interviews were conducted with six from five organizations with municipal employees where the interview questions was based on how they perceive the concept of safety, how they work within the organization with the concept of increasing safety in the city and what they can't do for the safety which the public instead can help with. The essay is made after interviews and a report that's been made about safety in Halmstad municipality in relation to theories, concepts, and previous research which all concern the subject in a way or another. The theories involving safety at local and municipal levels with the concept that the risk society, the public space and organizational theory. The result shows that there is no specific definition of the concept of safety, neither in the municipality in whole or in the organizations. Working for safety is broad in the city with a focus on so well physical action than the physical environment. The concept of safety is defined in the essay to the perceived safety in the public environment.

**Keywords:** Safety, risk society, organization, public space

## Innehållsförteckning

1. INLEDNING.....	1
1.1 Syfte.....	2
1.2 Frågeställningar .....	2
2. BAKGRUND OCH TIDIGARE FORSKNING.....	3
2.1 Bakgrund .....	3
2.1.1 Halmstads kommun.....	3
2.1.2 Medborgarundersökningen 2014.....	3
2.2 Vetenskapliga artiklar.....	4
2.2.1 Addressing Fear of Crime in Public Space: Gender Differences in Reaction of Safety Measures in Train Transit .....	4
2.2.2 Gender, Race, Age and Fear in the City.....	5
2.2.3 An exploration of measures of social sustainability and their application to supply chain decisions.....	6
2.2.4 Local safety policy: The approach of two Swedish cities to urgent safety problems.....	6
2.2.5 The Strategies on Safe City Making through Hotspot Analyses on Crime.....	7
Sammanfattning av tidigare forskning .....	8
3. METOD.....	10
3.1 Metodansats.....	10
3.2 Kvalitativa metoder .....	11
3.3 Intervjuer.....	11
3.4 Dokument.....	12
3.5 Tillvägagångssätt .....	12
3.6 Urval .....	13
3.7 Intervjuguidens struktur.....	13
3.8 Etik.....	14
4. TEORIER OCH BEGREPP .....	15
4.1 Risksamhället.....	15
4.2 Organisationskultur .....	16
4.3 Det offentliga rummet.....	18
Sammanfattning av teorierna .....	19
5. RESULTAT.....	21
5.1 Tolkningar av begreppet trygghet.....	22
5.1.1 Medborgarundersökningen 2014.....	23

5.1.2 Trygghetsskillnader i olika grupper .....	24
5.2 Organisationernas arbete för ökad trygghet.....	25
5.2.1 Fysiska insatser .....	25
5.2.2 Fysisk miljö .....	26
5.3 Invånarnas arbete för ökad trygghet.....	27
6. ANALYS .....	29
6.1 Risksamhällets påverkan på trygghet.....	29
6.1.1 Trygghetsskillnader i olika grupper .....	29
6.2 Organisationskulturens påverkan på trygghetsarbetet .....	31
6.3 Organisationernas arbete för ökad trygghet.....	33
6.4 Riskmedvetenhet och invånarnas arbete för ökad trygghet.....	34
7. REFLEKTION OCH SLUTSATS .....	36
KÄLLFÖRTECKNING:.....	38

## 1. INLEDNING

Den här uppsatsen är skriven utifrån den upplevda tryggheten som finns men också som delvis saknas i Halmstads kommun. Studien fokuserar på invånarnas upplevda trygghet i det offentliga rummet och hur några av de individer som arbetar inom organisationer i kommunen ser på så väl begreppet trygghet som arbetet för trygghet.

Att inte känna sig trygg i en stad kan bero på mycket, beroende på vem du är, vart du är och när du är där. Du kanske är den där unga kvinnan som vinglar hem en sen lördagskväll ensam ifrån krogen, eller kanske mannen i rullstol som kämpar dig fram på kullerstenen i centrum på väg till affären en tisdags förmiddag. Men vad är du orolig för, vad är det som gör att du inte känner dig trygg? Är du rädd för att du ska bli utsatt för brott? Eller kanske att någon annan i din omgivning ska bli utsatt?

Oro och otrygghet för brott kan vara svårt att mäta då det finns många aspekter till detta, beroende på vilken otrygghet eller oro som det handlar om. Man kan känna sig otrygg ute på sena tidpunkter på dygnet, oro sig för att en själv eller en närstående ska drabbas och utsättas för brott eller otrygghetens konsekvenser (BRÅ, 2013). Nästan var fjärde person mellan 16-79 år blev under år 2012 utsatt för ett eller flera brott. Misshandel, hot, sexualbrott, personrån och trakasserier är några av de brott som sker mot enskild person. Utsattheten och rädslan för brott är olika för olika människor, för kvinnor handlar det mest om hot, sexualbrott och trakasserier medan män oftast uppger att de utsatts för misshandel och personrån (BRÅ, 2013).

Idag lever vi i en värld som upplevs både som mer hotfull och innehåller mer risker än vad den kanske faktiskt är, en eventuell konsekvens av den nya teknologin och mediernas rapporteringar om omvärlden. Samhället kan kallas för risksamhälle, där moderna samhällen producerar risker. Trygghet är ett av alla begrepp som diskuteras mycket i relation samhället. För att individer i samhället ska känna sig säkra och trygga i det offentliga rummet arbetar bland annat kommunen för att öka tryggheten. Tryggheten är även aktuell i Halmstads kommun som ständigt arbetar med att öka tryggheten för sina invånare genom att aktivt medverka i det brottsförebyggande arbetet tillsammans med andra aktörer. Genom min uppsats vill jag undersöka om kommunen har en gemensam definition av vad trygghet är eftersom det är ett ständigt aktuellt ämne. Begreppet trygghet är som tidigare sett svårt att

mäta och därför undrar jag om man faktiskt kan ha en definition av begreppet eller hur man arbetar för att öka tryggheten om definitionen inte finns.

### **1.1 Syfte**

Syftet med uppsatsen är att undersöka för att förstå, och reflektera över, hur organisationerna i Halmstads kommun definierar begreppet trygghet och hur de arbetar utifrån detta begrepp när det kommer till att öka den upplevda tryggheten bland kommunens invånare.

### **1.2 Frågeställningar**

- Hur tolkas begreppet trygghet av individer på olika organisationer i Halmstads kommun?
- Hur arbetar organisationerna i Halmstads kommun för att öka tryggheten bland sina invånare?
- Vad anser organisationerna i Halmstads kommun att de *inte* kan göra för trygghet som invånarna istället kan bidra med?

## **2. BAKGRUND OCH TIDIGARE FORSKNING**

Detta kapitel kommer att beröra bakgrund och tidigare forskning. Bakgrunden informerar kortfattat om kommunen Halmstad samt om dokumentet som har gjorts av SCB som tas upp i resultatet tillsammans med de intervjuade. Tidigare forskning tas upp i form av vetenskapliga artiklar inom området trygghet att presenteras vilket sedan tas upp vidare i den kvalitativa analysen.

### **2.1 Bakgrund**

#### **2.1.1 Halmstads kommun**

Halmstads kommun ligger i Hallands län och är sedan 2011 regionhuvudstad. I Halmstads kommun bor det över 95 000 invånare varav över 55 000 bor i tätorten Halmstad. Halmstads kommun driver 13 förvaltningar, så som Kulturförvaltningen, Räddningstjänsten, Hemvårdsförvaltningen, Teknik- och fritidsförvaltningen, Barn- och ungdomsförvaltningen med flera. Halmstad har tre krönte hjärtan som symboliserar staden där varje hjärta symboliserar kommunens vision om vad kommunen vill uppnå: Hemstaden, Kunskapsstaden och Upplevelsestaden (Halmstad, 2011).

Hemstaden. Vi är en kommun där människor möts – med trygghet, respekt och kärlek.

Kunskapsstaden. Vi bygger en stad där människor växer – genom utbildning, företagsamhet och nytänkande.

Upplevelsestaden. Vi skapar en atmosfär som ger livslust – genom aktivitet, gemenskap och livskvalitet. (Halmstad, 2011)

#### **2.1.2 Medborgarundersökningen 2014**

Statistiska centralbyrån erbjuder Sveriges kommuner årligen att delta i medborgarundersökningar. Rapporten som finns med i den här uppsatsen gjordes våren 2014. Resultatet har skapats genom en enkät som har gått ut till 1 200 invånare i Halmstads kommun. I enkäten får man svara på frågor genom svarsalternativ 1-10 där 1 är ”inte alls bra” och 10 ”I allra högsta grad bra”. Frågorna som ställs om trygghet handlar om hur tryggt och säkert man kan vistas utomhus på kvällar och nätter, hur trygg man känner sig mot hot, rån och misshandel samt hur trygg man känner sig mot inbrott i hemmet. Rapporten visar genom olika diagram och text hur invånarna i Halmstads kommun känner sig och upplever kommunen men även hur kommunen förhåller sig till samtliga deltagande kommuner.

## **2.2 Vetenskapliga artiklar**

Det finns ett flertal studier som kan kopplas ihop med denna uppsats, studier som berör begreppet trygghet på något vis. Dessa artiklar påvisar att den upplevda trygghet och otrygghet finns på en global nivå även om den främst visas på den lokala och individuella. Det finns strategier för att förebygga otrygghet både som individ genom till exempel att undvika vissa platser men även genom en lokal- och kommunalnivå genom olika insatser från organisationer. De två första vetenskapliga artiklarna handlar främst om trygghet och rädslor som finns på individnivå och vilka skillnader som finns beroende på vem man är. Att vara kvinna eller man kan göra en stor skillnad avseende när, var och hur man känner sig otrygg. Den tredje artikeln handlar om hållbarhet som många arbetar med både globalt, regionalt och lokalt. Att arbeta hållbart handlar om att främja staden och dess invånare på bästa sätt och att det finns ett flertal faktorer som man måste förstå och arbeta kring. De två sista artiklarna berör trygghet på en lokal och kommunal nivå om hur man arbetar och vad man måste ta hänsyn till när man arbetar för trygghet.

### **2.2.1 Addressing Fear of Crime in Public Space: Gender Differences in Reaction of Safety Measures in Train Transit**

Yavuz & Welch (2010) visar på skillnaderna som finns mellan rädslan hos män och kvinnor. Undersökningar har gjorts om vilka faktorer som gör en otrygg och ger rädsla på offentliga platser vilket artikeln tar upp. En rädsla för brott är ett återkommande socialt problem genom flera årtionden. Många påverkas inte bara utav brotten i sig utan även av rädslan för brott, på sätt att platser som kan vara farliga undviks, det undviks att gå ut på kvällarna och att vara ute ensam. Uppträdanden som är mer vanliga hos kvinnor än män. Studier visar på att kvinnors rädsla på offentliga platser begränsar deras känsla av frihet. Rädsla för brott är en av de största orsakerna till varför människor väljer att inte åka med kommunala transporter. Enligt undersökningar har rädslan för att åka med kommunala transportmedel och rädslan för brott på offentliga platser samma bakgrundsskäl. Det kan oftast förklaras genom att man inte har någon egen kontroll över vad som sker och därmed känner sig sårbar.

En skillnad mellan vad det gäller kvinnor och män i rädslan för brott är att kvinnor i större utsträckning ser riskerna och har en högre psykisk och social sårbarhet än männen. Det visas även i att kvinnor har lättare att uttrycka känslor som rädsla i relation till män, som oftast vill visa sig starka och maskulina och håller därmed sin eventuella rädsla inom sig. Män menar på



att deras kön, kroppsbyggnad och styrka hjälper dem att känna sig säkra. Därför är det svårt att mäta vilka som känner mest rädsla medan skillnaderna på vilken slags rädsla män och kvinnor har kan göras. Enligt studier gjorda i England är män mer rädda för en grupp av andra män medan kvinnor även är rädda för en ensam man. Män är även mer rädda för kroppsvåld medan kvinnor är rädda för sexuella övergrepp. Av studier har det även framkommit att rädsla hos män kan länkas med situationer som konfrontation, okända miljöer, platser med okända människor, rädslan att tappa bort sig eller okunskapen om omgivningen.

Studien visar på att det finns flera sätt att öka och bygga upp känslan av trygghet, som gynnar både män och kvinnor. Exempel på detta är att poliser visar sig mer på offentliga platser, videokameror på offentliga platser och pålitligheten av tjänster som bussar, tåg och taxi (Yavuz & Welch, 2010).

### **2.2.2 Gender, Race, Age and Fear in the City**

Artikeln tar upp rädsor och otrygghet som finns i det privata, semi-privata och det offentliga samt hur det förhåller sig till olika distinktioner som ålder, kön och ursprung. En upplevd otrygghet på grund av ålder, kön, etnicitet eller gruppstillhörighet kan bidra till en ökad stigmatisering i områden och hos befolkningsgrupper som redan är påverkade och stämplade på ett visst sätt samt öka rädslan för vissa platser och människor (Pain, 2001).

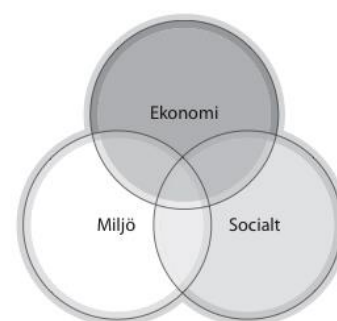
I nästan varje undersökning som studerar rädsla för brott framkommer det att kvinnor är mer rädda än män, oavsett om det handlar om hemmet, arbetsplatsen eller i staden. Rädsla för fara och faktiskt fara hänger inte alltid ihop. Kvinnor upplever rädsla i allt större grad när de vistas i det offentliga rummet än män, trots att statistiskt sätt löper de inte större risk att utsättas för brott. Det finns ett glapp mellan vem som är rädd och vem som ”borde” vara mer rädd statistiskt så väl som ett glapp mellan vart man upplever det största hotet och vart man faktiskt löper störst risk för att bli utsatt. Enligt Pain (2001) visar detta på kvinnors begränsade möjligheter. Hon förklarar vidare att personer med funktionsnedsättning tenderar att känna sig mindre trygga än personer utan sådana begränsningar, vilket kan förklaras genom att personer med funktionsnedsättning är oftast mer fysiskt sårbara jämfört med personer med full funktionsförmåga.

Rädslan för att bli utsatt för fara varierar för olika personer. Personer är rädda på olika platser, vid olika tidpunkter och för olika saker, vilket resulterar i skilda mönster av beteende. Detta

inkluderar alla människor, oavsett kön, ålder, etnicitet eller grupptillhörighet. Personers rädslor förändras i takt med samhällets förändringar (Pain 2001).

### **2.2.3 An exploration of measures of social sustainability and their application to supply chain decisions**

Hållbar utveckling är ett begrepp som infördes genom Brundtlandsrapporten "Our Common Future" år 1987 och definieras som ett ömsesidigt beroende mellan sociala, ekonomiska och ekologiska faktorer. Det blev en växande diskussion under 1970 och 1980-talet angående problematiken om miljö och utveckling. Begreppet har etablerat sig på både globala, regionala och lokala nivåer. Syftet med rapporten var att skapa strategier och handlingsprogram för att skapa en hållbar utveckling, ett utvecklingsarbete som inte skulle påverka kommande generationer negativt. Ett exempel på detta så har EU i sin vision om ett hållbart samhälle beskrivit om hur man måste utnyttja resurser effektivt men ändå inte riskera välfärd, sund miljö och social sammanhållning. Det handlar alltså om att både utveckla men också om att bevara (Hutchins & Sutherland, 2008).



Social hållbarhet handlar om en långsiktig stabilitet i samhället där man tar hänsyn till olika gruppers behov. Ekonomisk hållbarhet innebär att tänka långsiktigt på mänskliga och materiella resurser, medan ekologisk hållbarhet innebär miljömässiga faktorer där samhället bör anpassa sig efter miljö och människors hälsa. Det beskrivs att de två senare begreppen: ekonomisk och ekologisk hållbarhet är enklare att definiera medan social hållbarhet är mer svårdefinierat och att social hållbarhet ofta kommer lite i skymundan i jämförelse med de andra två begreppen. Detta bland annat eftersom att social hållbarhet är svårare att mäta till skillnad från de andra två begreppen då social hållbarhet har mer mjuka värden där fokus ligger på demokrati, livsstilar, rättvisa och mänskliga rättigheter. Social hållbarhet handlar mer konkret om att människor ska ha en bra levnadsstandard där de bor (Hutchins & Sutherland, 2008).

### **2.2.4 Local safety policy: The approach of two Swedish cities to urgent safety problems**

Syftet med artikeln är att utforska lokala säkerhetspolicys (LSP) som har utvecklats för att lösa akuta lokala säkerhetsproblem och att diskutera deras konsekvenser för samhället samt

därmed bidra till en policyanalys och säkerhetsforskning. LSP definieras som och hänvisar till alla typer av säkerhetsinsatser och arbete som är avsedda för att hantera risker och förhindra skador på människor, byggnader och miljön i det lokala området. Detta inkluderar politik, permanenta och temporära program och projekt, inspektion av lekplatser, snöborttagning, kampanjer och konkreta åtgärdesprogram med mera (Hanberger, Lundström & Mårald, 2013).

I artikeln har man valt två svenska städer Umeå och Borås, som båda har en befolkning på ungefär 100 000 invånare. Borås utgår från tre huvudsakliga säkerhetsproblem: sociala risker, svårigheten att implementera WHO's "Safe Community"-koncept i hela kommunen och förebygga trafikskador. Umeå utgår också ifrån tre huvudsakliga säkerhetsproblem: trafiken runt skolorna i kommunen, hoten mot de kommunanställda och behovet att utveckla ett ny heltäckande säkerhetsprogram för kommunen. LSP är ett sätt för det offentliga och privata att interagera och samarbeta för en bättre miljö i staden (Hanberger, Lundström & Mårald, 2013).

De huvudsakliga problemen är komplexa i städerna, dels för att det inte finns någon enkel lösning för att lösa problemen men även för att problemen och lösningarna ständigt konstrueras och förändras. Många aktörer och institutioner är inblandade på olika sätt och har därmed olika sätt att förstå och skapa lösningar till problemen. Lösningarna till problemen är oftast de som styr policy-processen, inte själva problemen i sig. Det finns kanske skillnad på om man vill lösa akuta problem med snabba lösningar istället för att förebygga och fokusera på en mer långvarig lösning, något som artikeln i sig inte tar upp så mycket. Användning av övervakningskameror och rondeller är några sätt som många städer använder sig för att lösa sina problem (Hanberger, Lundström & Mårald, 2013).

### **2.2.5 The Strategies on Safe City Making through Hotspot Analyses on Crime**

Denna studie syftar till att analysera egenskaperna av brottens förekomster i områden av Seoul med fokus på Seocho-gu. Man studerar mönster, parker och grundskolor samt ger förslag på strategier som ska göra staden säkrare. Problem med brott på urbana platser ger inte bara en känsla av otrygghet på dessa platser utan påverkar även invånarna i deras bostadsområden (Kirl, 2014).

Att kunna känna sig säker och inte falla offer för brott är en rättighet som alla ska kunna få uppleva. Men att endast förlita sig på polisens arbete för att förhindra brott kan bli en

mänsklig påfrestning eller fysisk aspekt. Därför är det viktigt att applicera brottsförebyggande arbete i andra strategier som urban planering vilket även kan leda till en mer långsiktig lösning. Författarna till studien går igenom två förebyggande strategier när det kommer till urban planering, en formation av försvarbart område genom en förbättring av den fysiska miljön och eliminering av offensivt område som är påverkad av brott. Ett försvarbart område innebär ett område i en livlig och fylld miljö som skapar fysiska faktorer för att försvara sig emot brott. Detta kan appliceras på de flesta områden, allt ifrån parker och grönområden till bostadsområden. I just bostadsområden kan förebyggandet mot brott ge de som bor där en mer aktiv roll där det även ger dem chansen att komma i kontakt med varandra, en slags grannsamverkan. Metoden de använder sig utav är att analysera mönster för att identifiera specifika platser där brott förekommer (Kirl, 2014).

I resultatet visar det sig att områden som oftast är påverkade av brott är områden mellan butiker och bostäder, även områden som har många människor som strömmar igenom dagligen. Platser där parker och grundskolor finns visade studien på att det var en lågitensitet av brott medan platser som tunnelbanestationer hade en högre grad av brott. Detta visar på att den fysiska miljön är viktig och kan ha en effekt på brottsligheten. Därför är det viktigt att inte bara lägga fokus på hur man ska förhindra brott i sig utan även lägga fokus på arkitekturen av de lokala delarna i en stad (Kirl, 2014).

### **Sammanfattning av tidigare forskning**

De vetenskapliga artiklarna visar bland annat att det finns skillnader mellan män och kvinnor när det kommer till rädsla och otrygghet. Undersökningar har gjorts på vilka faktorer som utlöser rädsla på offentliga platser och om och hur det påverkar människorna. Det visar sig att många inte bara påverkas av brotten utan likaså av rädslan för brott även om de själva inte blivit utsatta för något. Rädslan för att bli utsatt för fara varierar för olika människor och man är rädd för olika saker, platser och på olika tidpunkter. Generellt sätt påverkas kvinnor mer än männen av rädsla för brott genom att bland annat undvika vissa platser och därmed begränsas deras känsla av frihet. En anledning till detta är att kvinnor i större utsträckning ser riskerna lättare och har en högre social sårbarhet än männen.

Arbetet för att öka trygghet finns på ett flertal nivåer som lokala, regionala och globala. Social hållbarhet är en faktor som är viktig att arbeta med. Social hållbarheten menar på en långsiktig

stabilitet i samhället där man tar hänsyn till olika gruppers behov för att människor ska ha en bra levnadsstandard där de bor. En av artiklarna visar att lokala säkerhetspolicys är ett sätt att arbeta med de lokala problemen som finns i ett samhälle för att hantera risker och förhindra skador hos människor, byggnader och miljön. Därmed visar den sista artikeln att det är viktigt att studera mönster i en stad för att komma fram till förslag på strategier för att göra staden till en säkrare plats. Många brott på offentliga platser påverkar inte bara känslan av otrygghet på just dem platserna utan påverkar även invånarnas känsla av andra områden. Att kunna känna sig säker och trygg är en rättighet som alla ska kunna få uppleva, men för att nå dit måste man arbeta med så väl kortsiktiga som långsiktiga lösningar.

De vetenskapliga artiklarna visar och syftar på att ämnet trygghet inte bara är aktuellt i Halmstad eller i Sverige, utan är ett globalt problem som är viktigt att belysa och arbeta med. Känslan av trygghet och den faktiska tryggheten behöver inte vara densamma, men båda aspekterna är lika viktiga för människors välmående och för att deras vardag ska fungera.

### **3. METOD**

Detta kapitel kommer att ta upp metodvalen som gjordes för att föra undersökningen framåt. Som redskap valdes intervju och litteraturstudie i form av ett dokument som metoder. Intervjumetoden valdes eftersom fokus i arbetet låg på att undersöka organisationerna i kommunens syn på hur de arbetar för att öka känslan av trygghet i Halmstad samt hur de uppfattar trygghetsbegreppet. Just semistrukturerade intervjuer valdes som en av metoderna, för att kunna utveckla följdfrågor, därför att jag ville veta och förstå deras sida av hur organisationerna arbetar och den upplevda känslan av trygghet hos invånarna samt få en möjlighet att ställa och utveckla frågor under intervjuens gång. Litteraturstudien valdes till uppsatsen för att komplettera intervjuerna, och utgörs genom en rapport som har gjorts inom trygghetsaspekten i Halmstad.

#### **3.1 Metodansats**

Den metodologiska ansatsen som har valts till uppsatsen är hermeneutik. Watt Boolsen (2007) skriver i ”*Kvalitativa analyser*” att hermeneutik är en teologisk teori som används för att förstå samhället och tolka människors handlande. Författaren har skrivit att avsikten med metodologin är att skapa förståelse kring respondenten. Forskaren ska inte ha förutfattade meningar och försöka sätta sig in i respondentens situation utan förutfattade meningar (Watt Boolsen, 2007).

Alvesson och Sköldberg (2008) menar att hermeneutiken förstås från en del endast utifrån helheten. Samtidigt så består helheten av delar och för att kunna förstå helheten måste det finnas en förståelse för delarna. Meningen är att forskaren vid analysen ska börja studera en del utifrån helheten sedan gå över till att studera helheten och sedan tillbaka igen till förståelsen av en annan del utifrån helheten.

Hermeneutikens processer handlar bland annat om att förstå de olika aktörerna som finns i det offentliga rummet, där datainsamlingen kan koncentreras på en gruppdynamisk nivå. Insamlingen handlar även om att förklara och förstå interaktionsmönster, känslor och handlingar där undersökningen resulterar i en förståelse av dynamiken både i och omkring samhället, vilket även kan ge en möjlighet att förändra de handlingar och strategier som idag finns (Watt Boolsen, 2007).

Jag använde mig utav hermeneutik eftersom jag vill skapa en förståelse av tryggheten i Halmstads kommun, hur individer inom kommunen definierar trygghet och hur man arbetar för att öka tryggheten i kommunen.

### **3.2 Kvalitativa metoder**

Utifrån studiens syfte och problemformulering ansåg jag att en kvalitativ metod var lämplig. I likhet med Watt Boolsen (2007) beskrivning av kvalitativ forskning som menar att undersöka uppfattningar, tolkningar och upplevelser i dess sociala värld. Det finns även andra delar av den kvalitativa datainsamlingen som har blivit omtalad, som att den inte alltid är objektiv både vid insamling av material men även vid urvalet av data efter själva inmatningen.

Kvalitativa metoder handlar snarare om att få en djupare information, intryck och upplevelser till skillnad från kvantitativ som handlar om data och siffror. Kvalitativa metoder ger inte alltid möjligheten till ett generaliserbart arbete men samtidigt ger det oftast en bättre inblick i ett specifikt område (Alvesson & Sköldberg, 2008). Då arbetet går ut på att förstå och få en uppfattning i hur kommunen i Halmstad arbetar så passar en kvalitativ undersökning bättre än en kvantitativ.

### **3.3 Intervjuer**

Valet av kvalitativ insamlingsmetod föll på att göra intervjuer då uppsatsen behandlar begreppet trygghet och vad som görs för att kommunens invånare ska känna sig mer trygga, vilket är svårt att få fram genom en kvantitativ metod. Intervjuformen jag valde att utgå ifrån är den semistrukturerade intervjun som Denscombe (2009) beskriver som en uppsättning frågor eller teman vars ordningsföljd kan varieras. Fördelar finns då frågorna kan formuleras mer allmängiltigt än vid en strukturerad intervju samt tillåter uppföljningsfrågor. Den semistrukturerade intervjun passade uppsatsens utformning genom att den ger utrymme för intervjupersonernas egna reflektioner och uppfattningar samt möjligheten till att ställa följdfrågor för att utveckla deras svar om bland annat begreppet trygghet.

Att intervjuja tjänstemän inom ett visst område kan vara känsligt. Som intervjuare måste man tänka på att den intervjuade kan prata både från sin egen uppfattning men även utifrån en lojalitet till sin organisation och kommun. Tyvärr kan det vara svårt att syna dess information som man får och att ifrågasätta den intervjuade på plats kan ses som oroväckande och göra den intervjuade mindre benägen att vara öppen med sina svar (Alvesson & Sköldberg, 2008).

### **3.4 Dokument**

Det finns olika typer av dokument som man kan använda sig utav till sitt arbete, ett alternativ eller en komplettering till frågeformulär, intervjuer och observationer (Denscombe, 2009). Jag har valt att komplettera intervjuerna med en rapport som handlar om trygghet. Det har gjorts en del återkommande rapporter om så väl trygghet i allmänhet men även trygghet i Halmstads kommun med jämförelse till genomsnittet av samtliga kommuner som varit med i samma undersökning. Jag har därför valt att använda mig utav SCB:s resultat i den senaste trygghetsundersökningen som är gjord på Halmstads kommun i resultatetkapitlet.

Att använda sig utav officiell statistik kan tyckas vara en tilltalande metod för att komplettera sitt tidigare arbete. Det finns ett flertal fördelar med att använda sig utav detta som: dokumentet kan betraktas som opartisk och objektiv då den data som producerats kommer ifrån tjänstemän, dokumentet är faktabaserat främst i form av siffror (Denscombe, 2009).

### **3.5 Tillvägagångssätt**

För att kunna besvara uppsatsens frågeställningar innebar det att komma åt individer på olika organisationer inom kommunen. Jag kom i kontakt med intervjupersonerna genom mejl för att fråga om det fanns möjlighet till att ha en intervju, informerade om vad den skulle handla om och att de själva fick bestämma tid, dag och plats. Sammanlagt blev det sex intervjuer med anställda från kommunen. Intervjuerna genomfördes på respektive intervjupersons arbetsplats där varje intervju tog ca 30 minuter. Under intervjuerna följdes intervjuguiden i stora drag och följdfrågor ställdes beroende på intervjupersonernas svar. Intervjuguiden anpassades delvis beroende på intervju och organisation då organisationerna arbetar olika och är olika insatta i arbetet med trygghet. Att intervjuerna var semi-strukturerade gav möjlighet till att mer efterlikna ett samtal än en intervju.

Intervjuerna spelades in och har sedan transkriberats. Inspelat material har sedan raderats för att värna om intervjupersonernas anonymitet och integritet. Transkriberingen skedde enskilt med varje intervju för sig för att sedan läsas gemensamt för att finna likheter och skillnader mellan intervjuerna. Ur de transkriberade dokumenteten togs den relevanta informationen ut för att bilda delkapitel i resultatet. Jag jämförde svaren för att kunna väva in, styrka de intervjuades resultat och visa på de olika svar som fanns. Vid analys av resultatet har jag



arbetat med teorier och tidigare forskning i relation till det insamlade intervjumaterialet för att se skillnader och likheter mellan texterna.

### **3.6 Urval**

Urvalet blev ett subjektivt urval som handlar om att forskaren redan har en viss kännedom om människorna som ska undersökas och väljer dessa då det är mycket troligt att de ger mest värdefull data. Hade man valt ett annat urval hade det inte med lika stor säkerhet funnits lika kunniga människor på området som skulle studeras så därför är subjektivt urval ibland till en fördel (Denscombe, 2009).

Urvalet för mig baserades främst på att undersökningen handlar om vad kommunen gör för att öka och förebygga trygghet i Halmstad, därför är kommunen här en primärkälla. Valet inom kommunen bestämdes utefter vilka jag själv ansåg vara mest relevanta för studien, det vill säga de som faktiskt arbetar med trygghet i kommunen. Organisationerna som jag valde att intervjua var Trygga Halmstad, Räddningstjänsten, Teknik- och fritidsförvaltningen, Samhällsbyggnadskontoret och Polisen. Jag valde de här organisationerna främst för att jag ville få en generell överblick över trygghetsfrågan i Halmstad. De valda organisationerna arbetar dels tätt tillsammans för att öka tryggheten, arbetar med den offentliga miljön och jobbar även på en bred front med alla grupper i samhället. Jag valde att inte intervjua organisationer som inriktar sig till en specifik grupp som t.ex. Barn- och ungdomsförvaltningen gör.

### **3.7 Intervjuguidens struktur**

Intervjuguidens första stycke informerade intervjupersonerna om deras rättigheter samt mina skyldigheter, vilket innehöll informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet. Informationskrav handlar om att informera om studiens syfte och intervjuens upplägg. Samtyckeskrav berör intervjupersonens rätt att bestämma över sitt eget deltagande. Konfidentialitetskrav berör att uppgifter om intervjupersonen och intervjuinnehållet kommer att hanteras med största möjliga konfidentialitet. Nyttjandekrav berör att den intervjudata som samlas in endast kommer att användas till aktuell studie (Bryman, 2008).

Efter det första stycket med de olika etiska aspekterna föll intervjufrågorna på plats. De första frågorna var öppna bakgrundsfrågor om själva intervjupersonen med fokus på vem dem var

och vilken position i organisationen de hade. De här frågorna var till för att få intervjupersonen att slappna av och öppna upp sig. Själva intervjufrågorna som sedan skulle kunna presenteras i resultatkapitlet var uppdelade i tre delar. Den första delen hade fokus på begreppet trygghet, om det fanns någon specifik definition inom organisationen eller om intervjupersonen själv hade en definition av det. Även hur de ser på trygghet beroende på olika perspektiv som kön och ålder. Andra delen i intervjun handlade om organisationens arbete för trygghet och om de tänker på vikten av trygghet i sina arbetsuppgifter. Den sista delen av intervjun omfattar invånarnas uppgifter och hjälp för en ökad trygghet i kommunen, uppgifter som organisationerna inte själva kan göra.

### **3.8 Etik**

Det finns bland annat datalagsstiftningar att hålla sig till när det kommer till forskningsetik, ramar och insamling av personuppgifter. Det är viktigt att redogöra för den intervjuade i början att han eller hon kommer att hållas anonym till den gräns som det går (Denscombe, 2009). I denna uppsats där fokusen ligger på hur just kommunen och dess förvaltningar arbetar med trygghet kan det bli svårt att behålla all information om den intervjuade anonymt. Här kan det även vara svårt att byta namn på den intervjuade eller att inte nämna vad och i vilken organisation den arbetar på. Detta är viktigt att framföra så att den intervjuade har en möjlighet att dra sig ur om den vill (Denscombe, 2009). Det är även viktigt att informera om samtycke av hela intervjun, att få använda sig utav citat som den intervjuade har sagt och använda sig av informationen som den gett.

## 4. TEORIER OCH BEGREPP

I detta kapitel kommer jag att presentera några av alla de olika teoretiska utgångspunkter som kan förklara och ge en förståelse om människors oro och otrygghet så väl som trygghet men även ett begrepp som har med det kommunala arbetet för trygghet. Teorierna eller begreppen är centrala i både sociologi och för det sociala fenomen som jag valt att undersöka. De begrepp jag har valt att behandla i denna uppsats är *risksamhället*, *organisationskultur* och *det offentliga rummet*. Teorierna och begreppen valdes ut ur ett sociologiskt perspektiv för att få en vidare inblick kring begreppet trygghet och arbetet kring trygghet, som i min uppsats handlar om kommunens arbete för ökad trygghet. Då alla begrepp har diskuterats av ett flertal sociologer och författare har jag valt att avgränsa mig till ett fåtal, för att beskriva deras definition av begreppen. Begreppen kommer att användas vidare i analysen för att tematisera och diskutera dem tillsammans med resultatet som har kommit fram från intervjuerna samt dokumentet.

### 4.1 Risksamhället

Begreppet risk är något som har använts under en längre tid. Redan på medeltiden började människan använda sig av detta begrepp. På den tiden innebar risken naturlig fara, något som individen inte kunde förutspå, varken undvika eller påverka. På senare tid har begreppet fått en annan innebörd då det idag istället förknippas med något negativt till exempel plötslig fara eller hot för individen (Heber, 2007).

En av de största teoretikerna kring risksamhället är Ulrich Beck. Becks bok *Risksamhället* (2000) skrevs med ett flertal katastrofer i åtanke som världskrigen, Auschwitz, Nagasaki och Tjernobyl. De flesta katastrofer har riktats mot en specifik folkgrupp som judar, kvinnor eller färgade men i samband med Tjernobyl ändrades detta då effekterna påverkade alla oavsett förhållande. En katastrof kan påverka en oavsett om man egentligen är i riskzonen eller inte. Beck menar på att det samhälle vi idag lever i kännetecknas av omfattande fokus på risk. Risker som människan omges av är sådana vi som individer inte har kontroll utöver och inte kan ses då dessa för stunden är osynliga för oss innan de uppstår, och detta kan göra att vi känner oss otrygga (Beck, 2000). Risksamhället påverkar människan trots att problemet är kollektivt, individen får på egen hand handskas med sin oro då risksamhället bidrar till en individualisering där varje enskild individ påverkas på olika sätt. Idag är en risk lika beroende av de sociala förväntningar, värderingar och den sociala debatten i ett samhälle som

vetenskapens argument. Beck skriver även i sin bok hur människan idag är beroende av experter för att kunna förutspå vad som kan vara ett hot för människan. Det vill säga att vi är i händerna på dessa experter som bestämmer vad som utgör en risk medan människorna enbart uppfattar de risker som bestämts. De olika expertsystemen kommer idag med riskmedvetenhet och når ut till oss i allmänheten inte minst genom massmedierna. Vi överöses ständigt med risker som finanskris, miljöpåverkan och olika virus (Beck, 2000).

Beck diskuterar begreppet risk då det finns en mångfald av definitioner. Vetenskapen, experter, medier och individer skapar egna definitioner på begreppet för att kunna skydda sig mot de kommande riskerna. Riskers omfattning och existens varierar beroende på situationer och vem som definierar (Beck, 2000).

*”Den synliga världen måste undersökas, relativeras och värderas i förhållande till en andra verklighet som bara existerar i tankarna och ändå gömmer sig i den synliga världen”*

(Beck, 2000, sid 101)

Det är när allmänheten blir medveten av de potentiella riskerna från vetenskapen som risker skapas. Skapandet av risker kan ses som en process, dels av en vetenskaplig komponent, dels av en normativ. På så sätt kan risker i risksamhället skapas av samhället. Det är vetenskaper som experter som pekar på ett problem och i vissa fall gör dem till en risk, men det är även vi, du och jag som väljer vad som ska ses som en risk. För innan allmänhetens uppfattning kommer till är de potentiella riskerna just det, potentiella. För att mota bort risker i risksamhället behövs bland annat arbete för att förebygga risker och riskhantering (Beck 2000).

## **4.2 Organisationskultur**

Alla människor bär på ett flertal roller som de måste byta mellan beroende på situation. Att tillhöra olika grupper och kategorier kan skapa en yttre och en inre konflikt där rollerna ibland inte har tydliga gränser eller övergångar. Organisering handlar i grunden om en formell tillhörighet, kollektiva resurser, regler och kontroll, där specifika människor interagerar med varandra (Ahrne & Hedström, 1999, Ahrne & Papakostas, 2014).

Positioner måste fyllas med människor, där uppfattning om deras arbetsuppgifter, regler och den officiella makten är viktig. Arbetsdelning och specialisering är vanligt i en organisation

för att effektivt få arbetet att fortskrida. För att organisationen ska kunna arbeta på ett effektivt sätt är det viktigt med bra kommunikationsvägar mellan och inom de olika avdelningarna (Ahrne & Hedström, 1999).

Organisationskultur är ett av alla begrepp som Ahrne & Hedström (1999) tar upp. Organisationskultur kan betyda många saker beroende på vem man frågar och i vilket sammanhang. Det kan innefatta värderingar i företaget, normer i de olika grupperingarna samt ledarskapets utformning. Företagsanda är ett äldre begrepp för den gemenskap som organisationskultur oftast syftar till.

Organisationskultur bidrar till att styra anställdas beteenden. Det finns så väl fördelar som nackdelar med att använda sig utav organisationskulturer. Organisationer är ofta grupporienterade och till för att skapa engagemang och lojalitet inom företaget samt underlätta samarbetet bland medarbetare. Att ha gemensamma föreställningar, tolkningar, idéer och språkbruk underlättar samarbetet mellan medarbetarna för att inte låta dem vara osäkra på olika yttranden eller handlingar som sker mellan dem. Genom gemensamma föreställningar och tolkningar underlättas interaktionen då alternativa tolkningar inte behövs funderas på. När en organisation har en stark kultur får medlemmarna tydliga riktlinjer på vad och hur saker ska göras. Men det kräver även att de anställda uppför sig och uttrycker sig på ett visst sätt i de olika sammahang som sker då riktlinjerna finns. Man måste även acceptera särskilda värderingar, ideal och tankesätt för att få arbetet att gå framåt (Ahrne & Hedström, 1999).

Då alla människor bär på olika roller finns det ständigt en konflikt mellan individen, känslorna och organisationen. Individen tillhör aldrig organisationen fullt ut men är heller aldrig helt och hållet ifrån organisationen. Organisationen påverkar individen ständigt med känslor och tankar (Ahrne & Hedström, 1999).

Organisationer försöker oftast få bort individernas egna tankar och känslor genom att skapa rutiner som är oberoende av personerna som utför dem. Därför är varje individ utbytbar. Organisationskulturen är en form av kontroll för organisationen och deras chefer för att styra företaget åt den riktning som behövs. Kontrollen är nödvändig för att uppnå motivation där positioner inom företaget är viktiga för att tydliggöra de anställdas arbetsuppgifter och regler. Det handlar om att skapa en homogenitet i organisationen med kollektiv förståelse och mål.

Kontroll mellan anställda ses även som en nödvändighet för att uppnå motivation, då människor i en organisation är i behov av varandra. Problem inom organisationer kan lösas genom att till exempel sätta upp mål (Ahrne & Hedström, 1999 Ahrne & Papakostas, 2014).

### **4.3 Det offentliga rummet**

Det offentliga rummet eller urban plats syftar oftast på platser som är offentliga eller öppna för allmänheten och där det inte finns restriktioner på vilka som får vandra och beröra dessa ställen. Det kan vara stadens torg, gator, parker eller andra allmänna platser runt om i staden. I staden vill man se möjligheterna att skapa en miljö där invånare kan leva och utvecklas. Det finns ett flertal sociologer som bland annat skrivit om det offentliga rummet och människor som rör sig inom detta.

En av dem som tidigt gav sig an stadslivets sociala former var Georg Simmel. Simmels studier kring det offentliga rummet innefattar så väl centrala processer för kapitalismen som sociala interaktioner. Simmel menade på att när vi interagerar med varandra skapas samhället och är därför en ständig omvandlande process. Städer har både positiva och negativa, utvecklande och förstörande tendenser menar han vidare, vilket innebär dels en enorm frihet men även en ökad känsla av alienation och utbytbarhet. Samhället skapar en social spänning med fiendskap mot andra grupper och skapar en tydlig linje mellan de andra och vi (Simmel 1981 och Johansson & Sernhede, 2004).

Staden är ett stort område som berör sociala och kulturella frågor där den offentliga fokusen kan läggas på ekonomi, gatuliv, marknader, arkitektur och sociala problem. Begrepp som identitet, livsstil och medborgarskap är aktuella när det kommer till det offentliga rummet. Det finns ett flertal områden som påverkar det offentliga rummets känsla och karaktär som ekonomi, globalisering, invånare och sist men verkligen inte minns massmedia (Johansson & Sernhede, 2004).

Offentligheten har alltid varit en del av männens arena, men självklarheten att även kvinnan skulle få befinna sig fritt i det offentliga rummet kom sent. Under tidigare år var männen oftast de som trädde fram i stadslivet, de arbetade, byggde staden och rörde sig fritt på gatorna medan kvinnan fanns i bakgrunden och levde i hemmet för familjen. Det offentliga rummet

belyser fortfarande mannens synlighet men kvinnans osynlighet (Johansson & Sernhede, 2004).

### **Sammanfattning av teorierna**

Risksamhället, organisationskultur och det offentliga rummet kan alla kopplas till uppsatsen och till begreppet trygghet.

Risksamhället handlar om att vi i dagens samhälle lever med ett flertal påtagliga risker som bestämts av experter. Vi vet vilka risker som finns i vår vardag och kan därför antingen undvika dessa genom att förändra våra liv eller att förändra det runtomkring oss. En risk är till exempel otryggheten som finns i städer och i människors vardag. Många väljer att undvika platser där risken för otryggheten ökar och anpassar sig därför efter vart riskerna befinner sig. Kommunens arbete är delvis att förminska dessa otryggheter och att öka tryggheten bland sina invånare. Detta kan göras bland annat genom en riskbedömning och riskhantering.

Organisationskultur syftar till de värderingar, normer och roller man stöter på inom arbetet. Organisationskulturen styr oftast sina arbetare åt det håll som företaget vill luta sig åt genom bland annat att försöka uppnå gemensamma värderingar och tankar inom företaget. Genom detta får man en mer homogen och formbar grupp. Att skapa homogena grupper har både sina fördelar och nackdelar. Fördelar som att man inte ska behöva vara osäker på vad företaget vill och åt vilken riktning de lutar åt, man ska inte behöva bli osäker på sina yttranden eller handlingar varken inom företaget eller till andra. Nackdelar kan vara att de anställda inte får ha sina egna åsikter och därför måste den anställda förstå och kunna kontrollera alla de roller som den har. Man har många roller som man byter mellan vardagligen som anställd, medarbetare, vän och mamma med flera. I denna uppsats får man ta del av om förvaltningarna arbetar mycket med gemensamma värderingar och normer för att nå sina mål, detta genom att förstå och reflektera över om det finns en gemensam definition av trygghet och hur gemensamma tankar, värderingar och normer kan komma till fördel och nackdel.

Uppsatsens huvudämne är just trygghet i det offentliga rummet, där tryggheten och otryggheten är mer tydlig än i det privata rummet. Det offentliga rummet är platser som torg, centrum, parker, lekplatser och gångbanor. I de offentliga rummen interagerar vi dagligen med människor som annars inte finns i vår närhet eller kontaktnät. Genom att utsätta sig i dessa positioner, på platser som för en inte är lika kända som ens hem gör att man kommer

utanför trygghetszonen och andra risker blir mer märkbara. Risken för trygghet ökar för många i det offentliga rummet troligtvis oftast genom att det just är ett område utanför ens egna zon.



## **5. RESULTAT**

Nedan finns resultatet från den datainsamling som har gjorts från både intervjuer och rapport. Det blev sex stycken intervjuer med anställda från fem olika organisationer inom Halmstads kommun. Intervjupersonerna kommer att presenteras här nedan men varken tillsammans med kön eller ålder då jag valt att försöka hålla dem så anonyma som möjligt. Jag valde även att använda mig utav en rapport i resultatet som visar på, bekräftar samt ökar förståelsen för trygghet inom Halmstad. Resultatet har delats in i olika teman för att sammanfatta de punkter och aspekter som jag har tagit till mig under uppsatsens gång. Indelningen är skedd utifrån frågeställningarna. Resultaten kommer ifrån intervjupersonerna och är deras åsikter om inget annat nämns.

### **Presentation av intervjupersonerna**

Alla intervjupersoner arbetar inom förvaltningar och bolag i Halmstads kommun där man på ett eller annat sätt arbetar för att främja den offentliga miljön för kommunenes invånare. Totalt sex intervjuer gjordes med personer från fem organisationer.

En intervju gjordes med en intervjuperson från Räddningstjänsten som arbetat inom verksamheten i mer än 15 år. Räddningstjänsten arbetar bland annat för att minska den enskildes och samhällets konsekvenser vid olyckor.

Lika länge har även intervjupersonen från Polisen arbetat inom sin verksamhet och har under sin tid där arbetat som både yttre- och inre befäl, på ledningscentralen och som utredare. De senaste åren arbetar den intervjuade med den brottsförbyggande delen. Polisen är egentligen inte en del av kommunens förvaltningar och bolag utan arbetar regionalt, men varje polisområde är indelat i lokala polisområden också och därmed arbetar de även på lokalnivå. I denna uppsats ingår polisen i kommunens förvaltningar.

En intervju gjordes med en från Trygga Halmstad som är skapad för att arbeta förebyggande i samverkan för främst barn och ungdomar men även för andra målgrupper också. Trygga Halmstad arbetar mycket i samverkan med andra förvaltningar och organisationer inom kommunen. Organisationen är lite av spindeln i nätet och arbetar mycket med att påminna de andra förvaltningarna om hur viktigt arbetet med trygghet är för att få trygghetsarbetet till en vardagsrutin.

En intervju gjordes på Samhällsbyggnadskontoret. Förvaltningen är stadskontorets förlängda arm och har i delegation från kommunstyrelsen som uppdrag att bygga samhället utifrån olika aspekter, bland annat genom översikts- och detaljplanering.

Två anställda från Teknik- och fritidsförvaltningen intervjuades där de har olika positioner och arbetsuppgifter inom förvaltningen. Teknik- och fritid arbetar med den offentliga miljön för att skapa en attraktiv, trevlig och trygg kommun. En av de intervjuade arbetar med belysning medan den andra arbetar med cykel- och gångvägar.

### **5.1 Tolkningar av begreppet trygghet**

Att hitta en klar definition av tolkningen för begreppet trygghet märkte jag under intervjuerna var mycket svårt. Det var tydligt att det inte fanns en specifik definition av begreppet, utan att det betyder olika för de organisationerna. Begreppet används i ett flertal sammanhang allt från trygghet på vägar till trygghet i ekonomisk mening. Två av de som intervjuades var inte ens säkra på att det fanns någon definition inom organisationen men hade heller inte en egen definition eller uppfattning av det.

En av intervjupersonerna förklarar att man kan tala om trygghet rent objektivt men även subjektivt. Trygghet kan vara allt från att dina barn ska kunna gå till skolan på ett tryggt sätt, att du får hjälp med din försörjning till att din mamma inte faller hemma i sin lägenhet. Trygghet nämns bland annat i sammanhang om välmående och stabilitet. Trygghet handlar delvis om dig själv och hur du är och känner dig.

*”All trygghet är på något sätt viktigt men allra viktigast är grundtryggheten”*

En annan tanke som kom upp under intervjuerna var att när det kommer till trygghet är grundtryggheten viktigast. Grundtryggheten handlar om att du litar på dig själv och kan använda dig utav det du lärt dig. Nästa steg är att lära dig det du behöver kunna. Räddningstjänsten har själva verksamhetsidéer som intervjupersonen berättar om. Det handlar i första hand om att identifiera riskerna för att sedan kunna beslutsfatta om vad som ska göras för att minimera eller utesluta riskerna. Detta är något man kan ta med sig och använda sig utav i verkligheten, vilket många gör. För vissa handlar det om att ta omvägar när de går i ett

visst område. Men genom att vara säker på dig själv, att lita på att du faktiskt klarar av det du ska göra kan du oftast besegra dina rädslor. För då får du en grundtrygghet i dig själv.

Så vad är en trygg offentlig plats? Enligt intervjupersonerna innefattar trygghet i det offentliga rummet om att man ska kunna gå ut utan att känna sig orolig att bli utsatt för brott. I Halmstad arbetar kommunen med ett mål som handlar om att invånare och besökare ska känna sig mer trygga än vad de gör i dagens läge. Det finns även ett nyckeltal som man har satt inom kommunen som just handlar om trygghet för dess invånare. Frågorna som ställs handlar om hur trygg man känner sig när man går ensam på kvällen, om man är orolig för att utsättas för brott eller att få inbrott i sitt hem. Frågorna färdigställs sedan genom en nöjd-medborgar-index.

Trygghet innefattar både individens egen känsla om sig själv och den yttre miljön. Trygghet i det offentliga rummet handlar om ett attraktivt samhälle där ljus och ljud spelar en stor roll i intrycket av trygghet.

*”Det yttre ska ge en känsla av glädje.”*

En yttre miljö påverkar både känslan av trygghet men även den faktiska tryggheten.

### **5.1.1 Medborgarundersökningen 2014**

Nöjd-medborgar-index är en del av SCB:s årliga medborgarundersökning, där medborgarna i kommunen får frågor om hur de upplever kommunens verksamheter, deras egna inflytande och hur det är att bo i kommunen. Undersökningen jag har tagit del av är en sammanställd rapport från våren år 2014. Vid de flesta övergripande punkter som arbetsmöjligheter, utbildning, kommunikationer, fritid och bostäder är skiljer sig Halmstads kommun från de andra deltagande kommunerna i positiv bemärkelse. Dock är punkten angående trygghet tvärtemot, där Halmstads kommun ligger under genomsnittet (SCB, 2014).

Skillnaden är 11 % mellan män och kvinnor när det gäller den övergripande punkten trygghet i undersökningen. 61 % av männen svarade att de var trygga, medan av kvinnorna var det endast 50 %, vilket ger ett betygindex på 55 % (SCB, 2014).

Några av intervjupersonerna fick just frågor om denna rapport där de själva nämnde att de har nått sitt mål som de satt när det kommer till trygghet generellt sätt, där den procentuella satsen var satt på just 55 %. Men när man studerar talet genom de olika kategorierna av kön och ålder är det inte alla som har nått upp till målet och därför är den gjorde undersökningen inte helt rättvisande.

### **5.1.2 Trygghetsskillnader i olika grupper**

Det är viktigt att tänka på att alla människor varken ser eller upplever tryggheten på samma sätt. En tjej kanske inte upplever samma trygghet som en annan om de går genom ett folktomt centrum en onsdagskväll. Men den främsta och enklaste uppdelningen för att förstå olika människors uppfattning är kanske genom att kategorisera människor i fack, som flertal av intervjupersonerna nämnde. Det skulle kunna vara fack beroende på kön, bakgrund, ålder och ens egen kroppsfunction.

Kvinnor anses vara den grupp som är mest otrygga berättar ett flertal av intervjupersonerna. Detta har märkts av dem själva men även genom de rapporter och arbeten som har gjorts om trygghet i Halmstad. Traditionellt sätt oroar sig kvinnor mer för sexualbrott och det kan vara en anledning till varför de känner sig mer otrygga än männen. Trygghetsarbetet ses även för några av de intervjuade som ett jämställdhetsarbete. Att staden och det offentliga rummet tidigare var främst för männen försöker man fortfarande att arbeta bort. Organisationerna vet att insatser i den fysiska miljön påverkar kvinnors beteende och känsla av trygghet, därför är det viktigt att arbeta med skötsel, god belysning och vägar mellan invånarnas målpunkter. Det är även viktigt att tänka på könperspektivet när man designar gång- och cykelvägar, då det i högre utsträckning är kvinnor som använder dessa. När man identifierar brister i den fysiska miljön genom trygghetsvandringar består grupperna av både kvinnor och män. Där har man sett stora skillnader mellan män och kvinnor, män fokuserar mer på trafik och trafiksäkerhet medan kvinnor mer på belysning, skötsel och barns säkerhet. Trygghetsarbetet gynnar och ska gynna båda könen men ska vara designat så att det har beaktat kvinnors upplevelse av trygghet

När det kommer till ålder finns det också stora skillnader och lika så här är det inte den grupp som känner sig mest utsatta som blir det. Äldre är den grupp som känner sig mest otrygga, så rent statistiskt sätt borde äldre kvinnor vara de som är mest otrygga. Men det som logiskt sätt borde vara mest otrygga är de yngre eftersom de är mer brottsutsatta. Här är det viktigt att

tänka på hur man ska arbeta med trygghet utifrån ett åldersperspektiv. När det gäller den äldre åldergruppen är tillgänglighet viktigt, hur man ska kunna komma fram med rullator, att det finns platser att vila på, toaletter med mera.

Ett flertal av intervjupersonerna tar upp just olika områden och hur den socioekonomiska kartan kan relateras till både begreppet trygghet men även organisationernas arbete för tryggheten. Att motarbeta trygghet i ett samhälle som individ eller grupp tror de intervjuade främst kan bero på ens egen situation och när man känner ett utanförskap. Att inte bli sedd eller känna sig inkluderad kan få en att försöka uppmärksamma det och sig själv genom t.ex. att tända eld på en bil, göra inbrott eller klottera på fasader.

## **5.2 Organisationernas arbete för ökad trygghet**

Att arbeta med att öka tryggheten i en kommun kan göras på ett flertal sätt. Det är viktigt att både fokusera på människor som ska kunna känna sig trygga när de ska gå ut, men även att det inte ska finnas människor som begår brotten.

För att kunna planera och arbeta med att göra Halmstad tryggare måste man känna till vad som utgör trygghet. Det är viktigt att fundera på vad och vem kommunen planerar för. Alla intervjupersoner förklarade att när det handlar om trygghet i det offentliga rummet så finns det mycket att tänka på bland annat i den fysiska miljön. Man måste tänka på belysning, hur man lägger en park, hur miljön ser ut och att den inte är skrämmande. Det är även viktigt med insatser som kan visa sig fysiskt som polisen, räddningstjänst och nattvandrare. De har även förstått och arbetar olika ibland beroende på område och situationen som finns i området. Vissa områden i Halmstad behöver en viss typ av insatser medan ett annat område behöver något annat. Det är viktigt att vara flexibel när det kommer till arbete för trygghet för att anpassa arbetet på bästa sätt.

### **5.2.1 Fysiska insatser**

Kommunens förvaltningar har olika uppgifter för att främja och bidra till tryggheten i kommunen, beroende på deras andra huvudsakliga arbetsuppgifter. Vissa organisationer arbetar främst med trygghet medan andra har trygghet som en blivande eller kommande effekt av deras arbete. Då intervjupersonerna kommer från olika organisationer och avdelningar inom deras organisationer fick jag varierande bredd på svar när jag ställde frågan om deras viktigaste trygghetsfrågor. En av organisationerna arbetar så väl fysiskt med trygghet genom

arrangemang framförallt för barn och unga men ansåg att deras största bidrag till ökad trygghet är genom att lyfta frågan om trygghet till dagsordningen. De är en liten organisation inom kommunen som arbetar mot andra förvaltningar för att påtala vikten av att arbeta med trygghetsfrågan eller se sitt arbete som en del i trygghetsarbetet.

*”Utbildning och samtal är också en viktig del för trygghet”*

Utbildning kan ges både till företag och privatpersoner. Exempel på utbildning kan vara hjärt- och lungräddning, att lära sig att simma. Arbete för äldre kan göras på ett flertal sätt. Hemvårdsförvaltningen är en av organisationerna som arbetar gentemot äldre där de når ut genom bland annat hembesök. Under dessa hembesök informerar de vad de har för service och hjälp att erbjuda. Under dessa hembesök skulle de till exempel även kunna ta upp trygghetsrelaterade saker som att inte ta upp hela pensionen och ha den i väskan när de går och handlar, att våga fråga efter legitimation när någon ringer på dörren.

Räddningstjänsten och Polisen är några av de organisationer i Halmstad som kan ses som en indikator på vad och hur det står till på vissa platser i kommunen. Som tidigare nämnt är det oftast mer att göra eller mer att uppmärksamma på platser där det är socioekonomiskt dåligt. Det är självklart viktigt att tänka på att alla i dessa områden inte betar sig dåligt. Den socioekonomiska situationen togs upp av två av de intervjuade där även namnet Sir Michael Marmot nämndes. De berättade lite för mig om Sir Michael Marmot som har gjort studier på sociala skillnader beroende på bland annat vilken inkomst, kön och vilket område man bor i.

De förvaltningar av dem jag intervjuade som arbetar på ett mer fysiskt sätt med olika insatser, de som möter invånarna i sitt arbete berättar att det är viktigt just med att synas. Att bli en del av invånarnas vardag. Bland annat genom att om man har varit ute på ett larm under natten att efteråt ta en sväng runt stan och se vad som händer. Detta kan göras av många organisationer. Det är viktigt med närvaro för att öka tryggheten.

### **5.2.2 Fysisk miljö**

I den fysiska miljön finns det ett flertal viktiga faktorer för att öka tryggheten hos invånarna. Kommunens fysiska miljö arbetar ett flertal förvaltningar och bolag med, bland annat Teknik & Fritid och Samhällsbyggnadskontoret. Det finns många platser som kan upplevas som otrygga, framför allt under de mörkare timmarna på dygnet. Det har genomförats under nästan

alla intervjuer om just otryggheten på kvällarna medan att när det är varmt och fint i stadsrummet så känner man sig mycket tryggare.

Belysning har därför en mycket viktig roll i invånarnas trygghet. Många är inte rädda i vanliga fall, men om det skulle vara mörkt och inte finnas några lampor tända ute på gatorna när man är ute och går hade det varit en annan sak. Detta påstår en av intervjupersonerna som vanligtvis inte är mörkrädd men en kväll gick över Stora Torg i Halmstad när det var strömavbrott. Han förstod först då att människor kan känna sig otrygga.

Buskage eller andra skymmande föremål kan göra att platsen känns otrygg, både för att de kan ge en mer mörkare ton men även att det finns fler ställen för andra att gömma sig på. En plats där man lätt har en möjlighet att överblicka utger en större trygghet.

Halmstad är en cykelstad där många cyklar oavsett tid på dygnet. Det är därför viktigt att fundera kring hur man lägger cykellederna i kommunen för att få invånarna att känna sig säkra. Det handlar både om att förhålla sig till de trafikerade vägarna med korsningar eller tunnlar men även om man ska göra cykelleden genom eller runt en park.

### **5.3 Invånarnas arbete för ökad trygghet**

Det är viktigt att förstå att den ökade tryggheten inte bara handlar om kommunens arbete utan även att invånarna måste hjälpa till, vilket de kan på ett flertal sätt.

Flera av intervjupersonerna berättar om att invånarna kan hjälpa till i samhället genom bland annat nattvandring. Syftet med nattvandring är att vuxna ska finnas i de miljöer där ungdomar är under natten. Att röra sig på stan lite senare på kvällen kan alltid ge människor en känsla av större trygghet, att bara känna att någon annan är där, det finns fler ögon som kan se och agera om något skulle hända. Dock har intresset för nattvandring minskat under den senaste tiden.

Polisen har någon som kallas för volontärpolis. Volontärerna är inte anställda av poliserna och har inte heller fler befogenheter än andra medborgare utan är människor från allmänheten för att sedan kunna vara polisens extra ögon efter ha fått en särskild utbildning. Målet med volontärpolis är att det ska finnas en närmre och bättre kontakt mellan polis och

medborgare. Volontärpoliserna finns i ett flertal städer och polisen hoppas på att detta ska bidra till ett tryggare samhälle.

En av de intervjuade nämnde att vi bor i ett segregerat samhälle där många människor oftast umgås i homogena grupper både när det gäller kön, ålder och livssituation. Genom att försöka integrera mer med varandra och lära känna olika sorters människor kan man känna sig tryggare. ”Man är inte rädd för dem man känner” är ett talesätt, men även att inte kasta sten på dem man känner, man slår inte ner den man känner och man är inte rädd för den man känner. Det gäller att lära känna fler.

Om man går ensam någonstans kan det vara bra att ha någon att prata med i telefon, eller någon som kanske kan möta upp en. På så sätt känner man sig inte lika ensam lika länge, utan ens skyddsnet som vänner eller familj kan hjälpa till.

Det är oftast invånarna som ringer in till kommunen för att berätta om det är lampor som är sönder på offentliga platser, i en park eller kanske på något gångstråk. Det är viktigt att det finns sätt att kommunicera mellan invånarna och det kommunala då invånarna är kommunens ögon och öron. Det är svårt för kommunen själv att alltid upptäcka fel som finns och därför uppskattas denna kommunikation oftast.



## 6. ANALYS

I detta kapitel analyseras resultatet med hjälp av de teorier och tidigare forskning som nämnts tidigare i uppsatsen. Analysen har delats upp i underrubriker för att lättare läsa och förstå, men det är viktigt att komma ihåg att delarna egentligen inte går att separera från varandra eftersom allt hör ihop i en och samma process. De olika delarna kan sammankopplas med resultatets struktur i form av först *tolkningar av begreppet trygghet, organisationernas arbete* och till sist *invånarnas arbete*. Jag har kopplat ihop varje nedstående kapitel tillsammans med teorierna som *risksamhället, organisationskultur* och *det offentliga rummet*.

### 6.1 Risksamhällets påverkan på trygghet

Att vi bor i ett risksamhälle är väldigt tydligt. Att tänka på eller bli utsatt för olika risker är en del av vår vardag. När det kommer till trygghet kan det handla om allt från att vi vet vilka risker som finns om vi springer över gatan där det inte finns ett övergångsställe till att vi vet vilka risker som finns om vi går genom en park på kvällen. Med hjälp av dessa beteenden och funderingar kring risk väljer många att ta omvägar eller att stanna hemma. Vi formar och framställer själva vissa av dessa risker i samhället som egentligen inte behövs. Vi borde inte behöva oroa oss för annat än över den faktiska tryggheten och den faktiska otryggheten, det som kan inträffa i verkligheten. Men ändå gör vi inte det, utan vi fokuserar lika väl på den upplevda tryggheten och otryggheten.

Om det inte vore för forskarna inom expertisområdena och kommunikationsmedier hade vi kanske inte haft alla dessa föreställningar om trygghet och otrygghet, inte på samma sätt som det är idag. Medias framställning av brott och otryggheter är en del som påverkar människors syn på trygghet (Beck, 2000).

Risker är ett skapande av människan och ett sätt att minska riskerna är genom riskbedömning och riskhantering som många kommuner lägger stora resurser på. Riskhantering görs i Halmstad till exempel genom att öka tryggheten och att förebygga för att minska riskerna genom olika insatser, att försöka minimera de risker som finns.

#### 6.1.1 Trygghetsskillnader i olika grupper

Den tidigare forskningen visar på att kvinnor är mer otrygga både i privata, semi-privata och det offentliga och är även dem som oftare väljer att stanna hemma eller att ta omvägar. Att ta sin trygghet i egna händer, att undvika platsen, istället för att lita på att myndigheter och förvaltningar ska lösa problemet som finns kan ses som en form av riskreducering eller

riskmedvetenhet, ett resultat av risksamhället (Beck, 2000, Pain 2001, Yavuz & Welch 2010). Beck (2000) förklarar även att i det nya risksamhället finns det överhängande hotet om att vem som helst kan utsättas för brott. Detta kan vara en orsak till varför statistiken visar annorlunda på vilka som är otrygga och vilka som faktiskt utsätts för brotten. Risksamhället tyder även på en ökad individualisering där det sociala nätverket som är uppbyggt av familj, släkt och vänner inte har lika stor betydelse innebär att man måste ansvara över sig själv mer. Även om det är oklart att ens sociala band minskar på grund av risksamhället så behöver man måste vara mer säker och trygg i sig själv (Beck, 2000). Att leva i en mer individualiserad värld och att tvingas klara sig själv om problem uppstår kan göra att man känner sig mer otrygg om man inte har möjligheten för just detta, ett exempel är äldre som känner att de inte är lika starka som yngre människor.

Det visas även genom intervjuerna att trygghet innebär mycket arbete och arbete på ett flertal varierande sätt men även för olika grupper i samhället. Människor är olika och behöver därför olika hjälp för att öka sin känsla av trygghet. Det är alldeles för svårt och skulle ta alldeles för mycket tid och pengar om man skulle fokusera på varje enskild individ. Därför kan det vara bra som intervjupersonerna förklarade att dela upp invånarna i kategorier, detta gäller både för det direkta arbetet med trygghet men även när det kommer till undersökningarna för att få dem så rättvisa som möjligt.

Undersökningarna om trygghet som gjorts av SCB (2014) med nöjd-medborgar-index görs genom kategoriseringar som män och kvinnor samt ålder. Men trots detta generaliseras svaren sedan vid de olika punkterna, vilket gör det svårt för organisationerna att få en rättvis bild av vilka som tycker och känner vad. Att det är bättre med att ha kvar de kategoriserade svaren beroende på kön och ålder är något som även organisationerna höll med om. För precis som de förklarade, rapporten visade och den tidigare forskningen förklarar så är trygghet och otrygghet inte densamma för de olika könen.

Kvinnor upplever oftare än män att vissa områden är otrygga. Detta trots att det är män som drabbas för brott mer än kvinnor. Därmed kan man se att den upplevda tryggheten och den faktiska tryggheten är olika precis som intervjupersonerna berättar. Det finns miljöer som kännetecknas oftare som otrygga än andra platser och det finns ett flertal skäl till detta. Att just kvinnor är den grupp som känner sig mer otrygga kan det säkerligen finnas ett flertal förklaringar till. En är att staden tidigare var byggd av och till för männen och därför har man

fortfarande mycket arbete att göra för att staden ska bli jämställd. Män och kvinnor har olika resmönster och på grund av detta är kvinnor mer beroende av att röra sig på de offentliga platserna än männen. Därför påverkas de mer av stadens planering i form av trygga miljöer. Eftersom det är skillnad på invånarna beroende på kön men även beroende på ålder så är det viktigt att organisationerna även arbetar på varierande sätt för att lyfta upp de som faktiskt är otrygga. Som nämnt tidigare arbetar organisationerna olika med skilda utgångspunkter och uppdrag vilket kan ses som positivt då de har varierande resurser för att kunna arbeta med olika målgrupper.

## **6.2 Organisationskulturens påverkan på trygghetsarbetet**

Det är viktigt att tänka på och att analysera intervjupersonens roll i uppsatsen. Detta kan diskuteras med hjälp av begreppet organisationskultur, där det förklaras hur alla människor bär på ett flertal roller som man måste pendla mellan, vilket kan skapa en konflikt mellan rollerna. På samma sätt måste vi tänka på att intervjupersonerna intervjuades i sin tjänstemannaroll, men det finns ingen garanti att de alltid svarade utifrån denna roll, då även deras andra roller spelar in. Även om organisationen har och skapar regler och kontroll över sina anställda spelar den anställdas egna erfarenheter, tankar och roller in i det dem gör (Ahrne & Hedström, 1999). Det är svårt för mig att avgöra vilken roll de alltid svarade utifrån, men eftersom alla frågor hade som utgångspunkt att få reda på hur organisationen fungerar, gör och tänker tror och hoppas jag att de mestadels svarade utifrån sin tjänstemannaroll. Men i frågan om definitionen av trygghet frågade jag om de själva hade en, om det inte fanns en kollektiv definition på begreppet inom organisationen. Därför ser man t.ex. där att det inte är helt säkert på att svaret utgick just från tjänstemannarollen.

Organisationerna är uppbyggda med sin egna struktur där de även har olika sätt att arbeta på med skilda uppdrag och utgångspunkter. Huruvida detta påverkar deras gemensamma mål med att öka tryggheten i Halmstad går att diskutera. Att ha olika organisationer som jobbar för trygghet kan ses både till fördel och nackdel. Fördelar kan ses till att de alla har olika erfarenheter och resurser och kan därmed nå ut till olika målgrupper. Men det finns också nackdelar som att det är svårt att ha just ett gemensamt mål eller en gemensam struktur till hur kommunen ska arbeta för att kunna öka tryggheten för sina invånare. Det är viktigt att tänka på att även om organisationerna är länkade till varandra är de även enskilda organisationer. Kommunens förvaltningar och bolag har skilda uppgifter, vissa arbetar inte bara med

trygghetsfrågan utan även med andra åtaganden som därmed kan ge mindre utrymme och budget till fokuset på tryggheten.

Begreppet social hållbarhet är som tidigare nämnt i teoridelen svårdefinierat. Trots detta har begreppet implementerats på flera håll och framför allt inom kommunal verksamhet. På grund av att den allmängiltiga definitionen saknas har kommunen möjlighet att själva tolka begreppet utifrån sina egna värderingar och behov. Detta skapar utrymme för begreppet att utvecklas efter behov och med tiden. Men det skapar också utrymme att misstolka begreppet och dess funktion vilket i sin tur skulle kunna försämra arbetet för social hållbarhet i staden och som nämnt tidigare är det inte alltid just kommunen själv som tolkar utan personer som arbetar inom kommunen (Hutchins & Sutherland, 2008). Begreppet social hållbarhet och diskussionen kring begreppet kan dras i linje med begreppet trygghet i den här uppsatsen. Det framgår tydligt att det inte finns någon specifik definition av trygghet varken som genomsyrar i hela kommunen eller inom organisationerna, men trots detta har kommunen mål när det kommer till trygghet för att förbättra kommunen för dess invånare. Att två av de intervjuade inte ens var säkra på om det fanns någon definition av trygghet inom organisationen men heller inte hade någon egen förklaring eller förslag till hur man skulle kunna definiera begreppet visar på att det kan finnas en oklarhet inom vissa av organisationerna. De andra fyra intervjuade hade definitioner på begreppet som de förklarade på olika vis men var alla överens om att det både handlade om något subjektivt och objektivt. Att inte ha en specifik definition av trygghet kan både ge positiva och negativa handlingar. Det positiva med att inte ha en specifik definition av trygghet kan vara att arbetet blir mångsidigt och varje organisation anpassar sig utefter vad de anser behövs och vad de kan göra. Flexibiliteten kan ge de anställda en befriad känsla ifrån de regler och rutiner som annars finns i organisationen, en känsla av valfrihet men ändå inom organisationens ramar. Men också kan det bidra till att organisationerna just inte vet vad de faktiskt ska göra eftersom de inte vet vilket arbete som behövs då definitionen inte finns precis som begreppet organisationskultur berör i teorikapitlet.

Efter intervjupersonerna fick förklara sin egen eller organisationens definition av trygghet försökte jag förstå genom ytterligare intervjufrågor vilka som upplever otrygghet i det offentliga rummet. Det visade sig att de flesta grupper i samhället är till viss del otrygga, även om otryggheten kan vara olika stor och bero på olika saker. Trygghetskänslan är inte konkret utan kan variera från person till person. Vissa saker får någon att känna sig trygg medan

samma anledning kan få en annan att känna sig otrygg eller utsatt. Men samtidigt finns det faktorer som gör att alla människor känner sig oroad eller otrygg. Det är uppenbart att det inte bara är individen själv som avgör om platsen upplevs som trygg eller inte. Detta dras i slutsats av anledningen till att vi påverkas av så mycket, som media, andra människor och vår miljö.

### **6.3 Organisationernas arbete för ökad trygghet**

Den offentliga miljön är inte bara ett rum där vi färdas från en plats till en annan, utan är ett rum där vi ska kunna interagera med andra människor. Den fysiska miljöns utformning har en stor betydelse till ens vilja att vara i det offentliga rummet och att utnyttja de platser som finns. Staden består både av ett fysiskt rum men även ett socialt. Det fysiska rummet är den konkreta verkligheten med hus, vägar och parker medan det sociala rummet är det rum som människorna skapar genom ett socialt samspel med interaktioner. Staden måste innefatta båda rummen för att känslan av trygghet ska finnas, det räcker inte med det ena (Johansson & Sernhede, 2004). Tänk dig själv att du går i en stad som har en vacker och städad fysisk miljö men hade varit folktom, visst hade man inte känt sig säkert till 100 %? Men även tvärtom, hur många eller få människor som än befinner sig på en plats så känner man sig troligtvis inte helt bekväm i en miljö där det finns klotter, ostädade gator och parker med dåligt ljus. Detta är något som så väl intervjupersonerna som en av de tidigare forskningarna, skrivet av Kirl (2014), har tagit upp. De båda anser att det är viktigt att inte bara lägga fokus på att förhindra brott utan att även tänka på utformningen av miljön i olika områden. En vacker och lugn miljö ger även lugna människor. Därför är det viktigt att arbeta med den fysiska miljön lika mycket som med fysiska insatser.

Arbetet för att öka tryggheten behöver inte bara ge en ökad upplevd trygghet utan också en ökad faktisk trygghet. Linjen mellan att arbeta för en ökad känsla och ett arbete för brottsprevention kan vara väldigt tunn. En säkrare miljö kan därför bidra till en förbättring i båda delarna. Precis som intervjupersonerna delade med sig utav sina tankar om olika insatser behövs i olika områden så tar en av de vetenskapliga artiklarna upp liknande. I artikeln som Kirl (2014) har skrivit fokuserar de dock på ett mer specifikt område men studerar inom detta område olika platser och mönster för att få fram förslag till strategier för att göra staden säkrare. Att ha strategier eller mål med sitt arbete kan göra det enklare att implementera det i det dagliga arbetet för ökad trygghet i staden. Han förklarar även i artikeln att problem med brott inte bara ger en känsla av otrygghet utan att känslan kan utvecklas och påverka dess

invånare (Kirl, 2014). Därför är det viktigt med organisationer som arbetar med riskreducering, att försöka minska de risker som finns. Risksamhället ställer krav på att individen och experter ska kunna förutse olika konsekvenser som handlingarna kan ha (Beck, 2000). Riskerna i den offentliga miljön innefattar både den fysiska miljön som handlar om utseendet i kommunen men även känslan och intrycken som uppstår från miljön och människorna i området man befinner sig i. Riskhantering i samhället ställer krav på ansvar och kommunikation mellan organisationerna som arbetar för en tryggare kommun. Den fysiska planeringen är en viktig del i riskhanteringen, där planeringen syftar på att undvika oönskade utfall och risker.

De fysiska insatserna är många och det verkar vara viktigt för organisationen att de når ut till de flesta grupper i samhället oavsett om arbetet är med fokus på trygghet eller om tryggheten blir en effekt av deras arbete. De som arbetar med fysiska insatser när man tänker på de organisationer som syns i det offentliga rummet av oss i allmänheten är främst räddningstjänsten och polisen av de jag intervjuade. Som nämnt i intervjuerna är de fysiska insatserna en slags indikator på hur det är i samhället, har organisationerna mycket och göra betyder det att det råder en större otrygghet i samhället än när det finns mindre uttryckningar. De visar på att de både hjälper människor i olycksfall men i förebyggande syfte med att synas, ge utbildningar för att stärka individernas egen kraft och känsla. Att synas i samhället är ett sätt för att visa allmänheten att de finns där, att de är i närheten om något skulle hända. Genom att t.ex. synas eller att information om hur man skyddar sig mot vissa hot och risker lyfts, kommer kunskapen fram och kan förminska de eventuella effekterna eller riskerna som annars är påtaliga. Riskmedvetenhet är viktigt och kan ökas med hjälp av de olika insatserna som kommunen har.

#### **6.4 Riskmedvetenhet och invånarnas arbete för ökad trygghet**

Riskmedvetenhet kan inte bara minskas genom kommunens arbete utan även genom ett gemensamt arbete hos individerna i samhället. Precis som Beck (2000) menar på att riskerna snarare minskar vid en medvetenhet och inte undvikande av riskerna så är det viktigt att inte vara passiv i samhället utan att faktiskt hjälpa till, ändra på rutiner och vara mer vaksam. Därför är det viktigt att komma ihåg att kommunen inte kan göra allt arbete för trygghet, vi är fler i samhället än så. Eftersom det offentliga rummet är just det, offentligt, är det öppet för allmänheten och är till för oss alla att röra oss i. Torget, gator och parker är platser som är till

för oss invånare och besökare att finna oss på, platser där vi ska kunna ta del av, njuta av och integrera med andra. Invånarna måste själva arbeta för att öka tryggheten, från sin egen förmåga. Tillsammans med andra blir man större och starkare och kan därför göra mer. Att bara vara vaksam är viktigt, att se vad som händer i samhället och fundera på ”vad kan jag bidra med?”.

Enligt Beck (2000) har vi i det moderna samhället blivit mer individualiserade än det förut kollektiva tänkandet. Därför är det upp till var och en att hålla sig trygg och att inte utsättas för onödiga risker. Men samtidigt styrs våra liv och beslut av den resterande omvärlden, även hur vi ska tänka och vad vi ska vara oroliga för. För att klara samhällsproblemen tvingas människor till att samarbeta socialt och politiskt för att uppnå en förbättring.

Att vara ögon och öron, att hjälpa till och ha en omtanke för andra människor i den offentliga miljön kan göras på ett flertal sätt. Att till exempel hjälpa någon i fara är en sak man kan göra, men även småsaker som att se till att det är rent och snyggt i parken efter att man går därifrån är en annan. Som nämnt i teorikapitlet studerade Simmel kring det offentliga rummet och dess process som bland annat innefattar sociala interaktioner (Simmel, 1981 och Johansson & Sernhede, 2004). Samhället måste bestå av interaktioner för att kunna vara ett fungerande samhälle och ett sätt för detta är att vi interagerar med varandra och hjälper varandra till det bättre, inte att försämra varandras trygghet eller skrämna någon till att inte våga vistas i det offentliga rummet. Ett sätt för interaktion är bland annat grannsamverkan. Grannsamverkan ger invånarna, enligt den vetenskapliga artikeln av Kirl (2014), en större och mer aktiv roll i ett område för att förbättra tryggheten och det ges också en chans till att komma i kontakt med varandra, att lära känna sina grannar. Känner man sina grannar och arbetar tillsammans för en ökad trygghet upplever man att man befinner sig i ett större sammanhang. Att lära känna andra människor som inte tillhör sin egen grupp när det gäller kön eller ålder kan öka tryggheten menar en av de intervjuade, att man inte är rädd för den man känner och ju fler man känner desto mindre rädd är man.

## 7. REFLEKTION OCH SLUTSATS

Intresset för uppsatsen började genom att fundera på vad jag själv tyckte skulle vara intressant att studera och gå djupare in på. Trygghet var ett av de områden jag kom fram till och trygghet i just Halmstad kändes som en naturlig avgränsning då jag för tillfället bor här.

Det är viktigt att komma ihåg när man läser både den här uppsatsen men även andra uppsatser, rapporter och undersökningar att alla människor är olika. Otrygghet är ingen självklarhet för vissa människor utan de lever utan att tänka på de risker som faktiskt finns medan andra ständigt tänker på risker och även hur man ska kunna undvika dem.

Syftet med uppsatsen var att på en övergripande nivå presentera hur organisationer ser på trygghet och deras arbete för tryggheten. Detta skulle svaras genom de tre frågeställningarna som jag hade utformat vilket innefattade både begreppet trygghet, arbetet för tryggheten och vad organisationerna själva inte kunde göra för att öka tryggheten som behövs. Att arbetet med trygghet i en kommun är omfattande och väldigt diffust är en slutsats som kan tas efter att detta arbete är gjort. Trots att det visade sig att organisationerna inte alltid hade en definition av begreppet trygghet verkar det som att de arbetar bra för att öka tryggheten, mycket kan bero på just individernas egna uppfattningar om vad trygghet är. Att de inte svarade på att det fanns en specifik definition inom organisationen kan också bero på att det kanske inte finns någon nedskrivna även om de har en kollektiv tanke om vad det innebär. Jag tror nämligen att inom en organisation så måste man vara hyfsat överens om något för att kunna arbeta med eller mot det. När det gäller den andra frågeställningen som handlar om organisationernas arbete för trygghet hade jag som tidigare en tanke på just miljön och den fysiska synligheten av organisationerna är viktiga. En kombination av dem båda precis som intervjupersonerna också höll med om är troligtvis det bästa för en trygg kommun. Jag anser att få med den tredje frågeställningen som inte handlar om just organisationens arbete för trygghet utan vad vi invånare kan göra är viktig eftersom det är just vi i allmänheten som lever i det offentliga rummet och dagligen passerar olika områden.

Mina slutsatser är totalt sett att arbetet för trygghet är bra i Halmstad, men att det självklart finns möjligheter att göra det bättre. Jag har därför valt att visa på i punktformer vissa tankar och områden jag tycker kommunen kan jobba mer på.

- Förbättra och utveckla samverkan mellan organisationerna.



Under arbetets gång och vid intervjuerna så är min tolkning att alla de intervjuade är medvetna om hur viktigt det är att jobba med tryggheten i en kommun som Halmstad och med erfarenheterna av det arbete som jag hittills har gjort så tror jag att kommunen kan nå ännu längre och få ett ännu bättre resultat. En viktig väg samverkan, jag vet att de i dagens läge har en god samverkan men jag tror att den kan byggas på, utvecklas och bli ännu bättre.

- En tydlig och gemensam målbild.

En gemensam målbild behövs för att kunna komma med klarare delmål, riktningar och arbetssätt. Samverkan och den gemensamma målbilden kan då bearbetas från flera håll och parter för att lyckas.

- Att se, fortsätta och utveckla arbetet med skillnaderna som finns gällande tryggheten mellan bland annat kön och åldrar.

Kommunen har redan ett intersektionellt perspektiv på sitt arbete och vet att alla människor inte kan behandlas på samma sätt utan att t.ex. kvinnor och män tänker och är rädda för olika saker. Även de olika åldergrupperna är viktiga att ta ställning till då man ser en tydlig skillnad i att de äldre är mer otrygga än de yngre. Men jag tror att det behövs ännu mer fokus på detta och framför allt i de undersökningar som görs, att man delar upp svaren beroende på vilket kön eller vilken åldersgrupp man tillhör.

Förslag till ytterligare forskning handlar främst om att ta reda på vad det faktiskt finns för konkreta skillnader mellan könen när det kommer till trygghet. I mina intervjuer svarade intervjupersonerna på det, men de har oftast inte själva varit ute och hört med invånarna utan fått uppgifterna genom andra undersökningar som har gjorts. En annan tanke för kommande forskning är att jämföra olika områden i kommunen. Några av intervjupersonerna nämnde just hur olika det är med otrygghet och brott beroende på område, sett till den socioekonomiska kartan. Jag önskar själv att jag hade mer tid för att fördjupa mig i detta men hoppas nu istället på att någon annan kommer att författa en uppsats om detta.

## **KÄLLFÖRTECKNING:**

### **Otryckta källor:**

Brottsförebyggande rådet, Nationella trygghetsundersökningen 2013 Om utsatthet, otrygghet och förtroende [http://www.bra.se/download/18.35c681d4143337cb6b29e9/1395068368052/2013\\_1\\_NTU\\_2013.pdf](http://www.bra.se/download/18.35c681d4143337cb6b29e9/1395068368052/2013_1_NTU_2013.pdf) Hämtad: 2015-03-26

Halmstad, Kommunfakta i korthet <http://www.halmstad.se/download/18.171fe3e312e2db9ab49800026340/1367926568384/halmstadfakta-broschyr-svensk-2011.pdf> Hämtad: 2015-05-19

Hanberger, A & Lundström, U & Mårald, G (2013) Local safety policy: The approach of two Swedish cities to urgent safety problems. *Public Policy and Administration*. Volym: 28 Nr: 4 Sida: 383-403

Hutchins, M. J., & Sutherland, J. W. (2008). An exploration of measures of social sustainability and their application to supply chain decisions. *Journal of Cleaner Production* , 1688-1698.

Kirl, K (2014) The strategies on safe city making through hotspot analyses on crime. *KSCE journal of civil engineering*. Volym: 18 Nr:5 Sida 1511-1517

Pain, R (2001) Gender, Race, Age and Fear in the City. *Urban Studies*. Volym 38. Nr: 5-6. Sida: 899-913.

SCB, Medborgarundersökning våren 2014 [http://www.scb.se/Grupp/Applikationer/Medborgarundersokningar/\\_dokument/V2014/Rapport/Rapport-Halmstad-2014.pdf](http://www.scb.se/Grupp/Applikationer/Medborgarundersokningar/_dokument/V2014/Rapport/Rapport-Halmstad-2014.pdf) Hämtad: 2015-03-15

Yavuz, N & Welch, E W. (2010) Addressing Fear of Crime in Public Space: Gender Difference in Reaction to Safety Measures in Train Stransit. *Urban Studies*. Volym: 47. Nr: 12. Sida: 2491-2515

**Tryckta källor:**

Ahrne G. & Hedström P. (1999). *Organisationer och samhälle, analytiska perspektiv* Lund: Studentlitteratur

Ahrne, G. & Papakostas, A. (2014). *Organisationer, samhälle och globalisering: tröghetens mekanismer och förnyelsens förutsättningar*. (2. uppl.) Lund: Studentlitteratur AB.

Alvesson, M & Sköldberg, K (2008). *Tolkning och reflektion: vetenskapsfilosofi och kvalitativ metod*. 2., [uppdaterade] uppl. Lund: Studentlitteratur

Beck, U (2000). *Risksamhället: på väg mot en annan modernitet*. Göteborg: Daidalos

Bryman A, (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Malmö: Liber

Denscombe, M (2009). *Forskningshandboken: för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur

Johansson, T & Sernhede, O (red.) (2004). *Urbanitetens omvandlingar: kultur och identitet i den postindustriella staden*. Göteborg: Daidalos

Simmel, G (1981) ”Storstäderna och det andliga livet” i *Hur är samhället möjligt? och andra essäer*. Göteborg: Korpen.

Watt Boolsen, M (2007). *Kvalitativa analyser: [forskningsprocess, människa, samhälle]*. 1. uppl. Malmö: Gleerup

Emma Lundberg



Besöksadress: Kristian IV:s väg 3  
Postadress: Box 823, 301 18 Halmstad  
Telefon: 035-16 71 00  
E-mail: [registrator@hh.se](mailto:registrator@hh.se)  
[www.hh.se](http://www.hh.se)